

L'Antiga Grècia

Aquest dossier és la versió adaptada: les mateixes idees del tema, però amb activitats més guiades i pas a pas. Tens caselles per marcar, espais per completar paraules i preguntes amb pistes.

1

El marc geogràfic i les etapes de la història grega

1. Completa la frase amb la paraula correcta:

«La civilització grega va néixer al voltant de la mar _____.»

Tria: Negra · Egea · Roja · Bàltica

2. Marca **dues** conseqüències de la geografia muntanyosa de Grècia:

- Els grecs van crear un sol gran regne
- Van néixer centenars de polis (ciutats-estat) independents
- Es van fer grans navegants i comerciants
- Van inventar la roda

3. Què comerciaven els grecs? Completa:

«Venien sobretot _____, _____ d'oliva i _____, i compraven el _____ que els faltava.»

4. Encara que no tenien un estat comú, els grecs se sentien un sol poble. Marca els **quatre** elements que els unien:

- La llengua grega
- La mateixa moneda
- La religió i els santuaris (Delfos, Olímpia)
- Els poemes d'Homer
- El mateix rei
- Els Jocs Olímpics

5. Ordena cronològicament les tres etapes (1 = més antiga, 3 = més recent):

Hel·lenisme · Època clàssica · Època arcaica

1. _____ · 2. _____ · 3. _____

6. Relaciona cada etapa amb una fita:

- Neixen les polis i els primers Jocs Olímpics: _____
- Democràcia, Pèricles i el Partenó: _____
- La cultura grega s'estén per Orient gràcies a Alexandre: _____

2

La pòlis: Atenes i la democràcia

1. Una **polis** era... (marca'n una):

- Un gran imperi
- Una ciutat-estat independent amb el seu govern i el seu exèrcit
- Un temple

2. Completa amb «àgora» o «acròpolis»:

«La _____ era la part alta i fortificada, amb els temples. La _____ era la plaça pública, on hi havia el mercat i es parlava de política.»

3. La paraula **democràcia** vol dir literalment:

- Govern dels rics · Govern del poble · Govern dels savis

4. Relaciona cada institució amb la seva funció:

Ekklesia · Bulé · Estrategs

- Consell dels 500 que preparava les lleis: _____
- Assemblea de tots els ciutadans, votava lleis i guerra: _____
- Caps militars, triats per elecció: _____

5. L'**ostracisme** servia per (marca'n una):

- Pagar impostos
 Desterrar deu anys un polític perillós per a la democràcia
 Triar el rei

6. Vertader o fals (V/F):

- Les dones ateneses podien votar a l'Ekklesia. ____
- Els esclaus no tenien cap dret. ____
- Els metecs eren estrangers residents sense drets polítics. ____
- Només un de cada deu habitants de l'Àtica podia participar en política. ____

3

Esparta: la pòlis militar

1. El govern d'Esparta era una **oligarquia militar**. Marca qui hi manava:
 - Una assemblea de tots els ciutadans
 - Dos reis, un consell d'ancians i una minoria
 - Un emperador

2. Completa amb «Atenes» o «Esparta»:
 - Economia basada en el comerç marítim i l'artesania: _____
 - Economia basada en l'agricultura treballada pels ilotes: _____
 - Valorava la paraula, la cultura i la bellesa: _____
 - Valorava la disciplina, l'obediència i la força militar: _____

3. L'**agogé** era... (marca'n una):
 - Una festa religiosa
 - L'educació militar estatal que començava als 7 anys
 - Un tipus de moneda

4. Per què les dones espartanes tenien més llibertat que les ateneses? Tria la raó:
 - Perquè a Esparta hi havia democràcia
 - Perquè havien d'estar fortes per criar futurs guerrers
 - Perquè cobraven un sou

5. Avui dia diem que una cosa és «espartana» quan és... _____
 I una resposta «lacònica» és una resposta... _____
Tria: austera i dura · breu i contundent · llarga i complicada

4

Les guerres mèdiques i el segle de Pèricles

1. A les **guerres mèdiques** es van enfrontar:

- Atenes contra Esparta
- Les polis gregues unides contra l'Imperi persa
- Grècia contra Roma

2. Relaciona cada batalla amb el que hi va passar:

Marató (490 aC) · Termòpiles (480 aC) · Salamina (480 aC)

- Els atenesos derroten el primer atac persa: _____
- Resistència heroica de Leònides i els 300 espartans: _____
- La flota atenesa destrueix la persa i decideix la guerra: _____

3. D'on ve el nom de la cursa de **marató**? Completa:

«Un missatger va córrer _____ km des de Marató fins a _____ per anunciar la victòria.»

4. El «segle de Pèricles» és el segle _____ aC, l'edat d'or d' _____.

Marca **dues** fites d'aquesta època:

- La reconstrucció de l'Acròpolis amb el Partenó
- La fundació de Roma
- La consolidació de la democràcia atenesa
- La invenció de l'escriptura

5. Vertader o fals:

- La guerra del Peloponès va enfrontar Atenes i Esparta. ___
- Esparta va guanyar la guerra del Peloponès. ___
- Després d'aquesta guerra les polis van quedar més fortes que mai. ___

5

Alexandre el Magne i l'època hel·lenística

1. Completa la frase:

«El rei _____ II de Macedònia va sotmetre les polis gregues. El seu fill, _____ el Gran, va ser educat pel filòsof _____.»

2. En quants anys va conquerir Alexandre tot l'Imperi persa? Marca'n una:

En 50 anys · En 11 anys (334-323 aC) · En 1 any

3. Fins on va arribar Alexandre? Marca **tots** els territoris que va conquerir:

- L'Imperi persa
- Egipte
- L'Índia
- Amèrica
- La Xina

4. L'**hel·lenisme** és (marca'n una):

- La religió grega
- L'etapa en què la cultura grega es barreja amb les cultures de l'Orient
- Una batalla famosa

5. Relaciona Alexandria (Egipte) amb les seves dues meravelles:

- El _____: una de les set meravelles del món antic.

Tria: Partenó · Far · Coliseu

- La _____: la més gran de l'antiguitat.

Tria: Biblioteca · Universitat · Catedral

6

La cultura grega: religió, art, ciència i filosofia

1. La religió grega era **politeista** i els déus eren **antropomorfs**. Què vol dir?

- Politeista: adoraven un sol déu · adoraven molts déus
- Antropomorfs: tenien forma d'animal · tenien forma i caràcter humans

2. Relaciona cada déu amb el seu àmbit:

Zeus · Posidó · Atena · Afrodita · Hermes · Dionís

- El mar i els terratrèmols: _____
- Rei dels déus, el llamp: _____
- Saviesa i guerra intel·ligent: _____
- L'amor i la bellesa: _____
- Missatger dels déus i comerç: _____
- El vi, la festa i el teatre: _____

3. L'oracle més famós era el de _____, dedicat al déu _____.

Tria: Olímpia / Delfos · Apol·lo / Zeus

4. Els Jocs Olímpics se celebraven cada _____ anys al santuari d' _____ en honor del déu _____.

Vertader o fals:

- Durant els jocs s'aturaven totes les guerres (treva sagrada). ___
- Els guanyadors rebien molts diners. ___
- Els primers Jocs van ser l'any 776 aC. ___

5. Relaciona els tres grans filòsofs (eren mestre i deixeble):

Sòcrates · Plató · Aristòtil

- Ensenyava pels carrers d'Atenes i va ser condemnat a mort: _____
- Va fundar l'Acadèmia, deixeble del primer: _____
- Mestre d'Alexandre el Gran, deixeble del segon: _____

6. Relaciona cada ordre arquitectònic amb el seu capitell:

Dòric · Jònic · Corinti

- Capitell llis i sobri (és el del Partenó): _____
- Capitell amb dues volutes (espirals): _____
- Capitell decorat amb fulles d'acant: _____

7. Vertader o fals:

- El Partenó és el temple d'Atena a l'Acròpolis d'Atenes. ___
- Les estàtues gregues sempre van ser blanques. ___
- Heròdot és considerat el «pare de la història». ___